

Algemeen veiligheids- en gezondheidsplan

PROJECT

Renovatie (nr. 14) en nieuwbouw (nr. 10) tot meergezinswoningen

Koestraat 10 – 14, 2270 HERENTHOUT

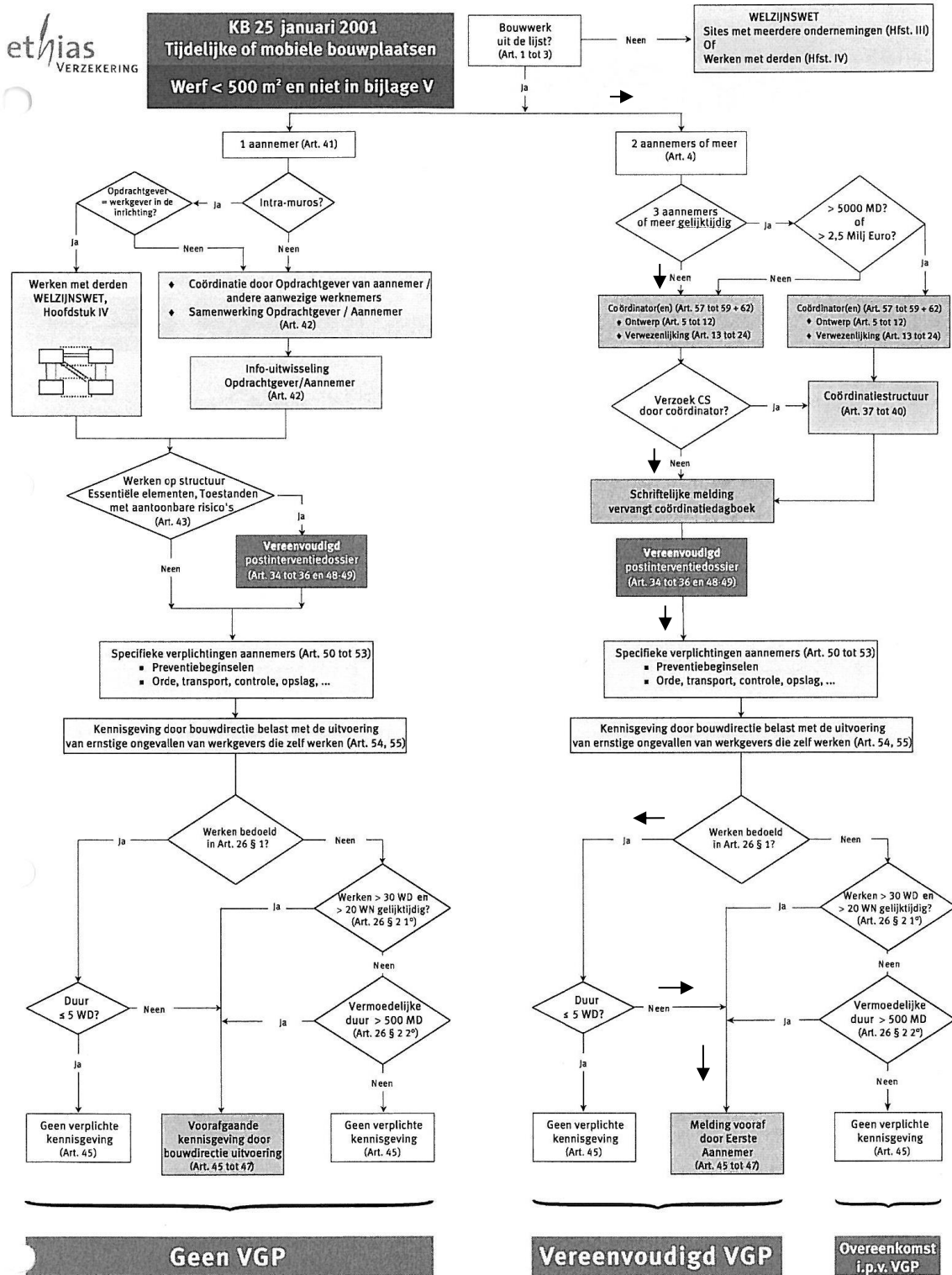
OPDRACHTGEVER

Van den Brande - Van Herck

Zwanenberg 92

2270 HERENTHOUT

1. Situering project binnen het KB en de welzijnswet

2. Inleiding

De taal van het dossier en de omgang op de werf is Nederlands. Aannemers die anderstalige werknemers tewerkstellen, moeten zelf instaan voor het vertalen, informeren en instrueren van de van kracht zijnde veiligheid, gezondheid en milieu bepalingen.

2.1

In overeenstemming met het KB TMB Art. 3.6°, Art.4sexies en bijlage I, deel A, Afdeling II bevat het veiligheids- en gezondheidsplan ten minste volgende elementen;

- De inventarisatie van de in ontwerpfase gekende en te voorziene risico's + bijhorende preventiemaatregelen als gevolg van:
  - De aard van het bouwwerk.
  - De wederzijdse inwerking van activiteiten van de diverse tussenkomende partijen op een tijdelijke en mobiele bouwplaats wanneer een tussenkomst, na beëindigen ervan, risico's laat bestaan voor de andere tussenkomende partijen die later zullen tussenkomen
  - De wederzijdse inwerking van alle installaties of andere activiteiten op of in de nabijheid van de site waar de tijdelijke of mobiele bouwplaats is gevestigd, inzonderheid het openbaar of privaat goederen of personenvervoer, het aanvatten of de voortzetting van het gebruik van een gebouw of de voortzetting van eender welke exploitatie.
  - De uitvoering van mogelijke latere werkzaamheden aan het bouwwerk.
- De voor veiligheid en gezondheid kritieke fasen waarop de veiligheidscoördinator verwezenlijking ten minste op de bouwplaats aanwezig moet zijn.
- De lijst met tussenkomende partijen.

2.2

In overeenstemming met de wet van 4 augustus 1996 (welzijnswet) Art.15 zijn de personen die op enige wijze betrokken zijn bij de verplichtingen in verband met de werkzaamheden op een tijdelijke en mobiele bouwplaats, er toe gehouden de algemene preventiemaatregelen bedoeld in Art.5 van dezelfde wet toe te passen.

2.3

In overeenstemming met het KB TMB Art.4 en Art.17 ziet de bouwdirectie belast met de aanstelling van de veiligheidscoördinator erop toe dat de verschillende tussenkomende partijen samenwerken en hun activiteiten coördineren, teneinde aan de veiligheidscoördinator de bevoegdheid, de middelen en de informatie te verzekeren ter aanvulling van zijn taken.

Concreet omvat dit onder andere:

- Er voor te zorgen dat de verschillende aannemers voor aanvang van de uitvoering van het bouwwerk hun specifieke risico-analyses bezorgen aan de veiligheidscoördinator verwezenlijking en meewerken aan de coördinatie van deze risico-analyses en bijhorende preventiemaatregelen onder leiding van de veiligheidscoördinator verwezenlijking.

- Er voor te zorgen dat de verschillende aannemers voor, tijdens en na de uitvoering van het bouwwerk hun specifieke technische fiches, attesten, meldingsformulieren, enz. bezorgen aan de veiligheidscoördinator verwezenlijking.
- .....

2.4

In overeenstemming met het KB TMB Art.22 en Art.3.6° zal de veiligheidscoördinator verwezenlijking instaan voor de aanpassingen van het veiligheids- en gezondheidsplan en de coördinatie tussen de verschillende partijen in uitvoering van het bouwwerk.

2.5

De VC heeft getracht zo correct en volledig mogelijk te zijn in de opmaak van het algemeen veiligheids- en gezondheidsplan en vervangt echter in geen geval de gangbare wetgeving.

De VC kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele spellingsfouten die zich in de tekst zouden bevinden of waarvan de interpretatie op foutieve wijze mogelijk is. Alle interpretaties dienen steeds te gebeuren in de zin van de meest veilige uitvoering. Het is de verplichting van iedereen om tekortkomingen in documenten te melden.

De VC kan niet aansprakelijk gesteld worden voor tekortkomingen die men niet heeft gezien tijdens de opmaak van het algemeen V&G plan, noch voor de eventuele gevolgen ervan.

Er dient opgemerkt te worden dat dit V&G-plan opgemaakt is na het definitief ontwerp van het bouwwerk en dat de veiligheidscoördinator niet is geconsulteerd geworden gedurende de ontwerpfase.

3. Doel van het algemeen veiligheids- en gezondheidsplan

Streven naar het uitschakelen van alle voorziene gevaren die zouden kunnen leiden tot een letsel, beroepsziekte en/ of schade aan derden. Hierbij passen we de volgende hiërarchie van preventiebeginselen toe:

- Uitschakelen van de risico's bij de bron
- Vervangen van hetgeen gevaarlijk is door wat minder gevaarlijk is
- Collectieve beschermingsmiddelen laten primeren op persoonlijke
- De restrisico's inperken door het geven van instructies

Belangrijke bijkomende aspecten zijn :

- Het bevorderen van gezonde arbeidsomstandigheden.
- Het verbeteren van het arbeidsklimaat.
- Zorg dragen voor het milieu.

4. Beleidsverklaring veiligheid

Ondergetekenden van deze verklaring, hebben conform de Wet op het Welzijn de plicht al de mogelijke maatregelen te nemen die nodig zijn om de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op hun werk te garanderen.

Gezamenlijk verbinden we ons tot het toepassen en doen opvolgen van een preventiepolitiek, geïntegreerd in alle stadia van de werkuitvoering. Alle bij het bouwgebeuren betrokken personen zijn voortdurend bezorgd in het toepassen van deze geïntegreerde preventiemaatregelen en in het bijzonder voor het hun toegewezen deel van het project.

Onze doelstelling is het streven naar het uitschakelen van alle voorziene gevaren die zouden kunnen leiden tot een letsel, beroepsziekte en/ of schade aan derden. Hierbij passen we de volgende hiërarchie van preventiebeginselen toe:

- Uitschakelen van de risico's bij de bron
- Vervangen van hetgeen gevaarlijk is door wat minder gevaarlijk is
- Collectieve beschermingsmiddelen laten primeren op persoonlijke
- De restrisico's inperken door het geven van instructies

Alle betrokken partijen zullen hun werkzaamheden op de juiste wijze uitvoeren, in overeenstemming met de veiligheidsprocedures.

De Veiligheidscoördinator

De bouwheer/opdrachtgever

Handtekening

Handtekening

Datum

Datum

... / ... / ....

... / ... / ....

5. Meldingsplicht tijdelijke en mobiele werkplaatsen

5.1 Aangifte van werken:

De hoofdaannemer moet alvorens de werken aan te vatten, aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid alle inlichtingen verstrekken die nodig zijn om de belangrijkheid van de werken te ramen en er de opdrachtgever en, in voorkomend geval, in welk stadium ook, de onderaannemers ervan te identificeren. Deze werfmelding, vóór de opening van de bouwplaats, dient te gebeuren voor elk werk vanaf 30.000 Euro of bij het werken met onderaannemers. Deze verplichting is niet van toepassing op de aannemers die een beroep doen op slechts één onderaannemer voor werken waarvan het bedrag (exclusief BTW) lager ligt dan 5.000 Euro.

De aangifte van werken is verplicht elektronisch te melden via het portaal van de sociale zekerheid (www.socialezekerheid.be).

Als bewijs dat aan de meldingsplicht is voldaan, dient de kopie van het overeenstemmende meldingsformulier, opgenomen te worden in het coördinatiedagboek.

De veiligheidscoördinator ontvangt een kopie van de voorafgaandelijke kennisgeving en iedere bijgewerkte versie ervan.

5.2 Aanwezigheidsregistratie op tijdelijke en mobiele bouwplaatsen:

De aanwezigheidsregistratie is verplicht voor bouwplaatsen waar werken worden uitgevoerd op een onroerend goed en waarvan het totale bedrag exclusief BTW gelijk is aan of hoger is dan 500 000 euro. Het gaat hier om contracten gesloten door aannemers met een en dezelfde opdrachtgever.

Voor werken die begroot worden op een bedrag onder 500 000 euro is geen aanwezigheidsregistratie nodig. Indien in de loop van het project het bedrag van 500 000€ euro overschreden wordt, dan is registratie vanaf dat moment verplicht.

Werken in onroerende staat zijn alle werken uitgevoerd op een onroerend goed of een deel van een onroerend goed: bouwen, verbouwen, afwerken, inrichten, herstellen, onderhouden, schoonmaken, en afbreken.

De aannemer die voor de melding instaat, moet deze informatie aan de andere partijen bezorgen. Als bewijs dat aan de meldingsplicht is voldaan, dient de kopie van het overeenstemmende meldingsformulier, opgenomen te worden in het coördinatiedagboek.

De veiligheidscoördinator ontvangt een kopie van de melding en iedere bijgewerkte versie ervan.

5.3 Grondtransportmelding

Wanneer een partij uitgegraven bodem wordt afgevoerd naar een tussentijdse opslag plaats (TOP) of centra voor grondreiniging (CGR) dient men voorafgaandelijk een 'Grondtransportmelding voor afvoer naar een TOP/CGR' aan de vzw Grondbank over te maken. Deze melding is verplicht voor:

- alle partijen uitgegraven bodem van meer dan 250m³.
- partijen uitgegraven bodem van meer dan 50 m³ indien de opmaak van een technisch verslag verplicht is.

De veiligheidscoördinator ontvangt een kopie van de melding aan de grondbank en iedere bijgewerkte versie ervan.

5.4 Planaanvraag ondergrondse kabels en leidingen

Elke persoon die op het grondgebied van het Vlaamse Gewest grondwerken uitvoert, is verplicht om via het KLIP (www.klip.be) een planaanvraag uit te voeren. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen openbaar en privaat domein!

Indien men werken dient uit te voeren op privaat domein dient men aan de bouwheer/opdrachtgever ook steeds informatie op te vragen ivm. de aanwezigheid van onder en bovengrondse leidingen, ondergrondse constructies en putten,...

De veiligheidscoördinator ontvangt een kopie van de planaanvraag.

5.5 Aanvraag inname openbare weg

Indien men materiaalcontainers, bouwkraan, bouwmaterialen, enz. op een openbare weg wil plaatsen, dan dient men voor start der werken een vergunning aan te vragen aan de verkeersdienst van de lokale politie voor de inname van de openbare weg.

Er zal nagegaan worden of deze inname niet hinderlijk zal opgesteld zijn in functie van reeds geplande manifestaties, geplande werken, enz.

Inname van een gewestweg (N ...)dient men aan te vragen bij de Vlaamse Overheid Mobiliteit en Openbare Werken!

De veiligheidscoördinator ontvangt een kopie van de aanvraag van inname openbaar weg en iedere bijgewerkte versie ervan.

5.6 Vergunning voor tijdelijke bronbemaling

Het opstarten van een tijdelijke bronbemaling valt onder de Vlareem meldingsplicht.

Dit wil zeggen dat voor start der werken een melding dient gedaan te worden aan de milieudienst van de gemeente/stad waar de werken worden uitgevoerd.

Melding kan gedaan worden via het meldingsformulier klasse 3 en de bijlage 'te verstrekken gegevens bij bronbemaling' dat te verkrijgen is op de milieudienst.

De veiligheidscoördinator ontvangt een kopie van de melding.

6. Beschrijving van het bouwontwerp

6.1 Identificatie van de bouwplaats

Aard van het bouwproject: VERBOUWEN EN BOUWEN

Bestemming van het bouwwerk: WONEN

Adres: Renovatie (nr. 14) en nieuwbouw (nr. 10) tot meergezinswoningen

Vermoedelijke aanvangsdatum van de werken: voorjaar 2019

Vermoedelijke duur in werkdagen:

Vermoedelijk maximum aantal werknemers tegelijkertijd op de bouwplaats:

6.2 Aard van de werken

- **Fase: Inrichting van de bouwplaats**
  - Plaatsen hekwerk en signalisatie
  - Plaatsen werfcontainers (sanitair, refter, bureel, materiaal,...)
  - Plaatsen bouwkraan
  - Ophangen pictogrammen en officiële documenten
  - Tijdelijke aansluiting water en elektriciteit
  - Plaatsen werfverlichting
  - ...
- **Fase: Voorbereiding bouwplaats.**
  - Rooien van bomen en struiken
  - Sloopwerken
  - Plaatsen bronbemaling
  - ...
- **Fase: Grondwerken.**
  - Nivelleren bouwterrein
  - Rioleringswerken (plaatsen leidingen, septische putten, regenwaterputten, ...)
  - Sleuven voor funderingen
  - Aan en afvoer zand
  - .....
- **Fase: Ruwbouw. (reeds uitgevoerd)**
  - Sleuffundering

- Gewapende betonplaat op volle grond
- Geprefabriceerde breedplaatvloeren, balken, trappen,...
- Metselwerken
- Ter plaatse gestorte betonwanden, kolommen, balken,...
- Staalconstructies
- Houten constructies
- Isolatiwerken
- ...

- **Fase: Dakwerken. (reeds uitgevoerd)**
  - Schrijn- en timmerwerk
  - Dakafwerking met pannen
  - Dakafwerking met roofing/ EPDM
  - Lood en zinkwerken
  - ...

- **Fase: Buitenaafwerking.**
  - Buitenschrijnwerk
  - Gevelbekledingen
  - Plaatsen deur- en raamdorpels
  - ...

- **Fase: Technieken.**
  - Sanitair
  - Elektriciteit
  - Hvac
  - ...

- **Fase: Binnenafwerking.**
  - Isolatiwerken
  - Chapewerken
  - Plafonneerwerken
  - Tegelwerken
  - Schilderwerken
  - Schrijn- en gyprocwerken
  - ...

- **Fase: Aanleg buitenomgeving.**
  - Nivelleren buitenomgeving
  - Aanplantingen
  - Aanleg terrassen, paden, oprit,....

6.3 Plaatsbeschrijving en karakteristieken bouwterrein

nvt

6.4 Planning en werkwijze uit te voeren werken

6.4.1 Planning der werken

Algemene bouwplanning is op te maken door de hoofdaannemer en over te maken aan de veiligheidscoördinator.

De planning omvat in een chronologische volgorde alle werken nodig om het bouwproject te verwezenlijken.

Op de planning moet het tijdstip worden aangeduid waarop door de bouwheer of het bestuur zelf te leveren prestaties moeten gebeuren. Dit geldt in het bijzonder voor eventueel afleveren van aanvullende detail- en werktekeningen, ontruimen of ter beschikking stellen van bestaande lokalen, enz.

In principe kan de bouwheer of het bestuur op de werf gelijktijdig door derden werken laten uitvoeren. Deze werken dienen opgenomen te zijn in de planning der werken. De bouwheer of het bestuur zal bij aanvang van de werken de gegevens meedelen.

6.4.2 Werkwijze uit te voeren werken

Werkwijze uit te voeren werken is op te maken door iedere aannemer en over te maken aan de veiligheidscoördinator.

De werkwijze omschrijft duidelijk welke uitvoeringsmethoden, technieken, arbeidsmiddelen, ...enz. er worden gebruikt om het bouwproject te verwezenlijken.

7. Gegevens tussenkomende partijen

7.1 Lijst reeds gekende tussenkomende partijen

Tussenkomende partijen
<p>Bouwheer/opdrachtgever: Van den Brande - Van Herck   Zwanenberg 92   2270 HERENTHOUT</p>
<p>Bouwdirectie belast met het ontwerp: Architectenbureau Martine Van Noten bvba   Spoorweglei 9/101   2560 Nijlen</p>
<p>Bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering: Architectenbureau Martine Van Noten bvba   Spoorweglei 9/101   2560 Nijlen</p>
<p>Veiligheidscoördinator ontwerp: Gysels Natasja   Smoutmolendreef 9a   2560 Nijlen</p>
<p>Veiligheidscoördinator verwezenlijking: Gysels Natasja   Smoutmolendreef 9a   2560 Nijlen</p>
<p>Hoofdaannemer:</p>

7.2 Coördinatie/werfvergadering

Er dient een periodieke coördinatie/werfvergadering gehouden te worden waarop volgende partijen dienen uitgenodigd te worden:

- de opdrachtgever of zijn vertegenwoordigers;
- de veiligheidscoördinator verwezenlijking;
- de aanwezige aannemers of hun vertegenwoordigers;
- de bouwdirectie belast met de uitvoering;
- de bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering;
- indien nodig, de preventieadviseurs van de op de bouwplaats aanwezige tussenkomende partijen;
- iedere andere persoon die door de opdrachtgever of bouwdirectie belast met de controle op de uitvoering wordt uitgenodigd.

Alle tussenkomende partijen worden minstens één week op voorhand per email uitgenodigd door de bouwdirectie ontwerp/controle van de uitvoering.

Plaats coördinatie/werfvergadering: Bouwplaats

Tijdstip coördinatie/werfvergadering: Te bepalen door architect

Startvergadering: Te bepalen door architect

8. Risico-inventarisatie

Inventarisatie van de risico's en vastgestelde maatregelen bedoeld in Art.3.6° van het KB TMB.

In bijlage I worden de verschillende fasen van de werken geëvalueerd in het kader van een veilige uitvoering van de werken. Het betreft een algemene risico-inventarisatie- evaluatie van de werkzaamheden.

In bijlage I zijn de verschillende activiteiten hernomen, verbonden met voorgestelde middelen en de daaraan verbonden grootste risico's. Aan iedere activiteit is een kleur gegeven dewelke het relatief belang aantoont van de mogelijks aanwezige risico's. Gekoppeld aan iedere activiteit worden preventiemaatregelen vooropgesteld.

In het kader van de specifieke risico analyse die iedere aannemer voor zijn eigen activiteiten dient op te maken, kan hij zich baseren op de algemene risico analyse en beschreven coördinerende maatregelen tijdens verwezenlijkingsfase uit het algemeen veiligheids- en gezondheidsplan.

Iedere aannemer dient de exacte uitvoeringsmethoden en de door hen gekozen arbeidsmiddelen op te nemen in de analyse en alle risico's te behandelen.

8.1 Risico's als gevolg van de aard van het bouwwerk

KB Art. 26, Werkzaamheden met vergrootte risico's
Werkzaamheden die de werknemers aan gevaren van bedelving, wegzinken of vallen blootstellen, gevaren die bijzonder vergroot worden door de aard van de werkzaamheden of van de toegepaste procedés of door de omgeving van de arbeidsplaats of de werken
Werkzaamheden die de werknemers blootstellen aan chemische of biologische agentia die een bijzonder risico voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers inhouden
Elk werk met ioniserende stralingen waarvoor de aanwijzing van gecontroleerde of bewaakte zones zoals bepaald in art. 2 van het KB van 28 februari 1963 houdend algemeen reglement op de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van de ioniserende stralingen, vereist is
Werkzaamheden in de nabijheid van elektrische hoogspanningslijnen of -kabels of van leidingen onder een inwendige druk van 15 bar of meer
Werkzaamheden die de werknemers blootstellen aan een risico op verdrinking
Ondergrondse werken en tunnelwerken
Werkzaamheden met duikuitrusting
Werkzaamheden onder overdruk
Werkzaamheden waarbij springstoffen worden gebruikt
Werkzaamheden in verband met de montage of demontage van zware geprefabriceerde elementen
Graven van sleuven of putten van meer dan 1,20m diepte en het werken aan of in deze putten
Werken in de onmiddellijke nabijheid van materialen zoals drijfzand of slib
Werken met een valgevaar van een hoogte van 5m of meer

8.2 Risico's als gevolg van wederzijdse en opeenvolgende inwerking van activiteiten

In ontwerpfase gekende en te verwachten risico's

- 8.5 Coördinerende maatregelen tijdens de verwezenlijkingfasen
- Bijlage I Algemene risico inventarisatie

In verwezenlijkingfase eventueel bijkomende of gewijzigde risico's

- Opmerkingen/aanvullingen algemeen v&g plan door veiligheidscoördinator verwezenlijking

8.3 Risico's als gevolg van de uitvoering van mogelijke latere werkzaamheden aan het bouwwerk.

In ontwerpfase gekende en te verwachten risico's

- 8.5 Coördinerende maatregelen tijdens de verwezenlijkingfasen

In verwezenlijkingfase eventueel bijkomende of gewijzigde risico's

- Postinterventiedossier (PID)

8.4 Kritische fasen van het bouwproject waarop de veiligheidscoördinator verwezenlijking ten minste op de bouwplaats aanwezig moet zijn

Op basis van de algemene risico inventarisatie is uitgemaakt dat er kritische fasen zich voordoen tijdens het bouwproject. Tijdens deze fasen is een bezoek van de veiligheidscoördinator verwezenlijking minimum vereist. De bouwheer en aannemer worden verwacht de veiligheidscoördinator hiervan tijdig op de hoogte te brengen zodat er een werfbezoek ingepland kan worden.

8.5 Coördinerende maatregelen tijdens de verwezenlijkingfasen

Te nemen maatregelen en/of situaties waarmee buiten de algemene risico-inventarisatie en het bouwplaatsreglement ook rekening mee dient gehouden te worden tijdens de verwezenlijkingfase:

Administratieve fase:

- Voor start der werken dient de hoofdaannemer een plaatsbeschrijving uit te voeren van aanpalende gebouwen, voet- en fietspaden, riolering, enz.
- Voor start der werken dient de hoofdaannemer een destructieve asbestinventarisatie op te maken en te overhandigen aan de veiligheidscoördinator.

Indien hechtgebonden of niet-hechtgebonden asbest aanwezig, dienen deze verwijderd te worden volgens de richtlijnen beschreven in het KB 16 03 2006. Eenvoudige handelingen mogen enkel uitgevoerd worden door opgeleid personeel, alle overige werkzaamheden door een gespecialiseerde asbestverwijderaar!

Na verwijdering dient er steeds een staalname uitgevoerd te worden door een erkend labo. Een staalname zal het al of niet aanwezig zijn van asbestvezels bevestigen of uitsluiten.

Alle documenten en attesten ivm verwijdering, staalname, vrijgave asbestzone, afvoeren asbest, naar een erkende asbestverwerker,.....dienen overhandigd te worden aan de veiligheidscoördinator.

- Voor start der werken dient de hoofdaannemer een volledig werfinrichtingsplan ter goedkeuring voor te leggen aan de veiligheidscoördinator verwezenlijking. Op dit plan dienen transportwegen, parkings, bureel/materiaalcontainers, bouwkraan, los en laadplaats, evacuatieplaats, hekwerk, enz. aangeduid te worden.
- Voor start der werken dient de hoofdaannemer contact op te nemen met de eigenaar van de bouwplaats en het KLIP om de juiste ligging van ondergrondse en bovengrondse leidingen en constructies te kennen. In voorkomend geval moet een adequate signalering aangebracht worden en dient het coördinatiedagboek aangevuld te worden met de beschikbare gegevens zodat alle tussenkomende partijen op de hoogte zijn van de aanwezigheid.

Fase Werfinrichting.

- De bouwplaats dient tijdens de verwezenlijkingfase steeds afgesloten te zijn dmv een aansluitend hekwerk met een hoogte van min. 2m, bijhorende signalisatie en verlichting. Bijzondere aandacht dient besteed te worden aan de plaatsing van steunvoeten/blokken langs straatzijde. Deze mogen niet uitstekend geplaatst worden wegens gevaar voor aanrijding of struikelen van personen op de openbare weg. Indien nodig dient het hekwerk

verstevigd te worden vanuit de bouwplaats. De hoofdaannemer is verantwoordelijk voor de plaatsing en instandhouding gedurende de volledige verwezenlijkingsfase.

- De hoofdaannemer dient x-aantal veiligheidshelmen ter beschikking te stellen voor de opdrachtgever/bouwheer. Aantal door te geven door de opdrachtgever/bouwheer.
- Hoofdaannemer is verantwoordelijk voor de plaatsing en instandhouding van sanitair en reftercontainer gedurende de volledige verwezenlijkingsfase.
- Hoofdaannemer dient te zorgen voor de tijdelijke aansluiting van water en elektriciteit. Tijdelijke aansluiting water dient vorstvrij opgesteld te worden!
- Hoofdaannemer is verantwoordelijk voor de installatie en in stand houding van werfverlichting gedurende de volledige verwezenlijkingsfase.

Fase Ruwbouwfase.

- Tijdens de opbouw van de gevels dient men een gevelsteiger klasse 4 (belasting van 300Kg/m²) te plaatsen die voorzien is van de nodige onthaalplatformen. De "gekeurde" steiger moet voorzien zijn van de nodige labels! Deze steiger mag gebruikt worden door de overige aannemers (gevelmetselwerk, voegwerken, buitenschrijnwerk, dakafwerking, enz.). Hierdoor kunnen risico's en kosten verminderd worden. Specifieke aanpassingen aan de steiger dienen op voorhand aangevraagd te worden aan de hoofdaannemer en zijn ten koste van de onderaannemer. De steiger dient te blijven staan tot alle risicovolle taken afgerond zijn. De steiger dient geplaatst en in stand gehouden worden door de hoofdaannemer.
- Alle plaatsen waar vallen van hoogte mogelijk is dienen steeds collectief beveiligd te worden dmv dubbele leuning en kantplank. Randbeveiliging dient een leuningsysteem te zijn dat men eenvoudig kan monteren/ demonteren en dat tegelijkertijd ook kan dienen als randbekisting. Het leuningsysteem dient steeds geplaatst te worden voor de constructie van de volgende verdiepingsvloer!
- Hijsen boven aanpalende gebouwen en openbare weg is ten strengste verboden. Bouwkraan dient na iedere werkdag gecontroleerd te worden op "vrij" staan. Het is ten strengste verboden om materialen of lasten in de haak te laten hangen na einde werkdag. Lasthaak dient iedere avond ingetrokken te zijn.
- Laden en lossen van werfmateriaal kan enkel onder begeleiding van een bevoegd persoon. Indien men vanop de openbare weg dient te laden en te lossen dient men de nodige signalisatie te voorzien en ervoor te zorgen dat doorgang steeds mogelijk is. Bijzondere aandacht dient besteed te worden bij het aan/afvoeren van beton, elementen met grote afmetingen, enz.

- Werkzaamheden waarbij stof kan vrijkomen mogen enkel uitgevoerd worden mits gebruik van collectieve of persoonlijke beschermingsmiddelen. Collectief heeft voorrang op persoonlijk! Mogelijke maatregels: stofafzuiging met hepa filters, machines met watertoevoer, dragen van minimum FFP3 mondkap, ...enz.

Fase Dakwerken.

- Voor aanvang dakwerken dient er een gevelsteiger geplaatst te worden rond het volledige gebouw. De gevelsteiger dient ter hoogte van de kroonlijst voorzien te worden van veiligheidsnetten en voldoende verankerd te worden om kantelen te voorkomen. Werken op ladderklampen is ten strengste verboden!
-) Collectieve beveiliging!
- Het gebruik van individuele valbescherming is verplicht op alle plaatsen waar het inzetten van collectieve beschermingsmiddelen niet mogelijk is en tijdens werkzaamheden op het zadeldak.
-) Persoonlijke beschermingsmiddelen!
- Tijdens het branden van roofing:
  - dient er minimum 1 abc blusapparaat aanwezig te zijn op het dak;
  - dient men na einde dagtaak dient steeds een volledige controle te doen op mogelijke brandhaarden;
  - mag men de brander nooit onbewaakt achter laten;
  - nooit alleen werken;
  - ....

Fase Buitenafwerking.

- Montage van buitenbeglazing en arduinengevelbekledingen dient te gebeuren doormiddel van aangepaste hef en hijs hulpmiddelen.

Fase Technieken.

- Werkzaamheden in kruipruimte en/of putten mogen enkel uitgevoerd worden in het bijzijn van een tweede persoon. Procedure besloten ruimten toepassen!

Fase Binnenafwerking

- Het gebruik van individuele valbescherming is verplicht op alle plaatsen waar het inzetten van collectieve beschermingsmiddelen niet mogelijk is. Als er geen mogelijkheid is om collectief te beveiligen dan moet er persoonlijk beveiligd worden.

9. Coördinatie tijdens de verwezenlijkingsfase

9.1 Veiligheidsorganisatie op de bouwplaats

Conform art.29 van de wet op het welzijn van 4/8/1996 moet elke aannemer een specifieke risico-analyse uitvoeren en de nodige preventieve maatregelen treffen om de veiligheid en de gezondheid van zijn werknemers te garanderen.

9.2 Documenten over te maken aan de voor prijsopgave gecontacteerde tussenkomende partijen

Bij de prijsvraag wordt het algemeen veiligheids- en gezondheidsplan inclusief alle bijlagen aan de aannemers overgemaakt, teneinde met de veiligheidsorganisatie rekening te kunnen houden.

9.3 Advies van de veiligheidscoördinator verwezenlijking aan de opdrachtgever inzake overeenstemming van offertes met het algemeen veiligheids- en gezondheidsplan

Evaluatie beoordeling offertes

9.4 Documenten over te maken door de inschrijvende tussenkomende partijen

Bij inschrijving dienen alle betrokken partijen werkzaam op de bouwplaats minimum volgende documenten ondertekend voor te leggen:

- Bijlage II: Bewijs van kennisname en goedkeuring algemeen VG plan
- Werkwijze en prijsberekening om te kunnen voldoen aan de veiligheidsvoorzieningen opgenomen in het veiligheids- en gezondheidsplan

Eventueel aangevuld met:

- Specifiek veiligheids- en gezondheidsplan
- Bijlage VI: Identificatieformulier werfmaterieel aannemers
- Lijst van eventuele onderaannemers

10. Documenten noodzakelijk voor de opmaak van het postinterventiedossier (PID)

Voor de samenstelling van het postinterventiedossier dient de veiligheidscoördinator onderstaande plannen, documenten en/of gegevens te ontvangen.

Deze plannen, documenten en/of gegevens dienen ten laatste 14 dagen na einde der werken aan de veiligheidscoördinator verwezenlijking bezorgd te worden.

10.1 Algemene projectgegevens

Door bouwdirectie belast met het ontwerp en/of bouwheer

10.2 Administratieve gegevens

Door bouwdirectie belast met het ontwerp en/of bouwheer

10.3 Architecturale plannen (as-built)

Door bouwdirectie belast met het ontwerp

10.4 Technische plannen (as built)

Door bouwdirectie belast met het ontwerp en aannemers

10.5 Technische fiches van gebruikte materialen en/of installaties

Door bouwdirectie belast met het ontwerp en aannemers

10.6 Technische fiches van alle gebruikte producten

Door bouwdirectie belast met het ontwerp en aannemers

10.7 Keuringsverslagen, EPB certificaten, ...

Door aannemers en bouwheer

11. Bijlagen

Bijlage I	Algemene risico- inventarisatie
Bijlage II	Kennisname en goedkeuring algemeen v&g plan
Bijlage III	Formulieren van opmerkingen
Bijlage IV	Bouwplaatsreglement
Bijlage V	Algemene noodinformatie
Bijlage VI	Identificatieformulier werfmaterieel aannemers
Bijlage VII	Procedure arbeids- en EHBO ongevallen
Bijlage VIII	Dagboek der werken

Bijlage I

Algemene risico- inventarisatie

ALGEMENE RISICO- INVENTARISATIE

Legende Risico	HOOG	MIDDELMATIG	LAAG
-----------------------	-------------	--------------------	-------------

1. VOORBEREIDINGSWERKEN							
1A. Voorbereiding werf							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
1A.1	Signalisatie plaatsen	Aanrijding werfmateriaal, hekwerk, bouwkraan, enz. door openbaar verkeer.					Het plaatsen van signalisatie mag pas starten na goedkeuring van de bevoegde overheid. In het algemeen moet het signalisatiemateriaal worden geplaatst in volgorde zoals de weggebruiker zal waarnemen.
1A.2	Opzoeken ondergrondse leidingen	Brand-, ontploffings- en electrocutiegevaar					Liggingenplannen ondergrondse leidingen opvragen bij opdrachtgever en federale overheidsdienst (KLIP)
		Breken leidingen door te zware bovenbelasting					Proefsleuf graven
		Breken leidingen tgv. ondergravingen					Opzoeken leidingen met detectieapparatuur
							In de nabijheid van leidingen grond manueel uitgraven
Leidingen signaleren							Eventueel leidingen verplaatsen, na contact met beheerder
							Rijplaten gebruiken
							Kabels en leidingen ondersteunen, ophangen, geleiden en afschermen
1B. Werfinrichting							

Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
1B.1	Aanvoer materiaal	Aanrijding derden en vaste voorwerpen					Werfsignalisatie volgens een goedgekeurd signalisatieplan plaatsen. Verkeersreglement respecteren
1B.2	Plaatsen werfafsluiting	Klemmen van handen en voeten					Veiligheidsschoenen en handschoenen dragen
		Fysieke overbelasting door het tillen van zware elementen					Met twee dragen of mobiele kraan gebruiken Hekken aan elkaar verbinden en de nodige steunen aanbrengen
		Kantelgevaar door windbelasting					Voldoende afsluitbare toegangen voorzien De nodige signalisatie aanbrengen
1B.3	Plaatsen en aansluiten elektrische werfkast	Elektrocutiegevaar					Differentieel schakelaar op elk bord Gebruik van niet geleidende materialen en CE gekeurd Aardingen in orde brengen Uitvoering door bevoegde personen Dragen PBM's
		Vallen en struikelen over kabels					Zware kasten met 2 personen dragen
		Fysieke overbelasting door trekken van zware voedingskabels					Zware voedingskabels trekken met meerdere personen of gebruik maken van hulpmiddelen Ordelijke plaatsing en signaleren van kabels Kabels in kabeldoorvoer/goot leggen thv doorgangen Tijdelijke aansluiting laten keuren
1B.4	Plaatsen en aansluiten aftappunt stadswater	Vervuiling/infecteren stadswaterleiding					Gekeurde terugslagklep en afsluitkranen plaatsen Ordelijke plaatsing en signaleren van leidingen
		Vallen en struikelen over leidingen					Leidingen in leidingdoorvoer/goot leggen thv doorgangen
		Wateroverlast door leidingbreuk					Beschermen tegen beschadiging en vries temperaturen Tijdelijke aansluiting laten keuren
1B.5	Plaatsen materiaalcontainers Plaatsen werfketens	Klemming bij het plaatsen van containers en keten					Dragen PBM's Gekeurde kraan en hijstoebehoren gebruiken
		Contact met bewegelijke voorwerpen					Manueel tillen vermijden
		Vallen van hoogte					Aanslagen containers dmv gebruik ladder
		Fysieke belasting door manipuleren containers					Voldoende plaats voorzien tussen containers Niet onder hangende last lopen
1B.6	Plaatsen bouwkraan	Klemming van handen en voeten					Dragen PBM's Goede coördinatie tussen de verschillende werknemers
		Fysieke belasting door manipulatie zware elementen					Vermijden van manueel heffen Duidelijke werkzones afbakenen
		Vallen van hoogte					Gekeurde kraan en hijstoebehoren gebruiken Bouwkraan opstellen volgens berekeningsnota

		Vallende voorwerpen tijdens montage					Na opstelling bouwkraan laten keuren en indienst nemen door erkend keuringsorganisme
		Elektrocutie tijdens aansluiten voedingskabel					Stelplaten gebruiken Bij onzekere ondergrond drukproef uitvoeren
		Grondverzakking, kantelen kraan					Minimum 80cm doorgang rond bouwkraan Materiaal correct aanslagen Opmaken inplantingsplan Opstellen kraan door opgeleid personeel
		Blikseminslag					Bouwkraan aarden
1B.7	Laden en lossen materiaal van vrachtwagens	Klemming van handen en voeten					Goede coördinatie tussen de verschillende werknemers
		Vallende voorwerpen bij behandeling					Vermijden van manueel heffen
		Contact met bewegelijke voorwerpen					Gekeurde kraan en hijsbehoren gebruiken
		Vallen van hoogte +/- 1,2m					Niet onder hangende last lopen Voldoende ruimte voorzien voor laden en lossen Dragen PBM's Steeds onder toezicht van bevoegde persoon
1B.8	Plaatsen en aansluiten werfverlichting	Elektrocutiegevaar					Dragen PBM's Ordelijke plaatsing en signaleren van kabels
		Vallen en struikelen over kabels					Plaatsen volgens richtlijnen ARAB Uitvoering door bevoegde personen
		Te lage verlichtingssterkte					
1B.9	Opslag materiaal	Knelling door omvallen opgeslagen materiaal					Niet hoger dan 2 meter stapelen Geprefabriceerde stukken op jukken laten leveren Stapelrekken en bakken gebruiken Indien geen stabiele ondergrond verdeelbalken gebruiken Manueel verplaatsen van zware stukken vermijden Aangepaste hulpmiddelen gebruiken
		Fysieke belasting door onnodig verplaatsen van gestapeld materiaal					Opslag hoeveelheid beperken Gevaarlijke stoffen opslaan in afgesloten geventileerde containers Gasflessen rechtopstaand, vastgemaakt, gescheiden, beschermd tegen direct zonlicht buiten het gebouw/container opslagen
		Brand- en explosiegevaar door verkeerd opgeslagen gevaarlijke stoffen					De nodige etiketten en symbolen aanbrengen Brandblustoestellen in onmiddellijke omgeving van gevaarlijke stoffen Open vuur in onmiddellijke omgeving vermijden

1B.10	EHBO en brandbestrijdingsmiddelen Noodprocedure	Verergeren lichamelijk letsel door het niet aanwezig zijn van EHBO en opgeleid personeel Brand					EHBO koffer voorzien Opgeleide EHBO- helper moet op de werf aanwezig zijn Noodnummers en instructies zichtbaar ophangen Geschikte brandbestrijdingsmiddelen plaatsen
1C. Voorbereidingswerken bouwplaats							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
1C.1	Bronbemaling	Contact met beweeglijke onderdelen					Afschermen draaiende onderdelen van pomp Dagelijks werking pomp controleren Geluidsomkasting plaatsen Dagelijks afwatering controleren Milieu/lozingsvergunning aanvragen
		Grondverzakking door niet werken pomp					
		Geluidsoverlast voor omwonenden					
		Wateroverlast					
1C.2	Rooien van bomen en struiken	Vleeswonden, verlies van ledematen door werken met kettingzaag					Dragen van PBM's (veiligheidskledij voor rooiwerken, helm met veiligheidsscherm, bril, handschoenen, veiligheidsschoenen, gehoorbescherming) Enkel door geschoold personeel Afbakenen werfzone Werken met veilige machines (noodstoppen, dodemansknop,...) Nooit alleen werken
		Geluidsoverlast, gehoorschade door kettingzaag					
		Verlies van ledematen door werken met houthakselaar, contact met bewegende onderdelen					
1C.3	Sloopwerken	Instorting gebouwen Bedelving van personen Verwondingen door gebruik van machines					Dragen PBM's Afbakenen werfzone Goede instructie aan personeel Gekeurde graafmachines en hijstoebehoren gebruiken Manueel tillen vermijden Oordeelkundig stutten
1C.4	Verwijderen van asbest	Asbestose Longkanker					Dragen PBM's Afbakenen werfzone Goede instructie aan personeel Enkel opgeleid personeel Voldoen aan KB 16 maart 2006 Afval afvoeren naar erkende verwerker

2. GRONDWERKEN							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
2.1	Machinaal afgraven en afvoeren teelaarde	Aanrijding personen Schade aan aanpalende gebouwen, uitrustingen en wegnis Contact beweeglijke voorwerpen Grondverzakking					Hekwerk en signalisatie aanbrengen ver genoeg van bouwput Geen personen in draaicirkel graafmachine Afbakenen en signalisatie werk en transportzone Bronbemaling Beschoeiingswerken, damwanden plaatsen Bouwput in talud afgraven (stabiliteitsberekening) Veiligheidsfunctie, enkel geschoold personeel Verscherpte aandacht tijdens afgraven Enkel werken met gekeurde machines en toebehoren
2.2	Machinaal uitgraven van sleuven en putten voor fundering, riolering en nutleidingen	Aanrijding personen Schade aan aanpalende gebouwen, uitrustingen en wegnis Contact beweeglijke voorwerpen Grondverzakking Vallen van hoogte Verwondingen of schade door machines/toestellen Wateroverlast Kantelen graafmachine					Hekwerk en signalisatie aanbrengen ver genoeg van bouwput Geen personen in draaicirkel graafmachine Afbakenen en signalisatie werk en transportzone Bronbemaling Beschoeiingswerken, damwanden plaatsen Bouwput in talud afgraven (stabiliteitsberekening) Veiligheidsfunctie, enkel geschoold personeel Verscherpte aandacht tijdens afgraven Enkel werken met gekeurde machines en toebehoren
2.3	Manueel uitgraven van sleuven en putten voor fundering, riolering en nutleidingen	Grondverzakking Vallen van hoogte Wateroverlast Letsel ten gevolge van verkeerde beweging					Hekwerk en signalisatie aanbrengen ver genoeg van bouwput Bronbemaling Beschoeiingswerken, damwanden plaatsen Afbakenen werkzone

3. RUWBOUW							
3A. Funderingen							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
3A.1	Bekisten IJzervlechten Lassen Slijpen Zagen	Uitglijden					Dragen PBM's Materialen aanvoeren en afvoeren met bouwkraan Gebruik van stabiele bekistingelementen Lastoestel voor omgeving met verhoogd risico Tijdens lassen zone afschermen Veilige zaagmachines gebruiken Afschermen of signalering van uitstekende wapening Taluds beveiligen Bronbemaling
		Lichamelijk letsel, snijwonden, oogletsel					
		Hijsen en/of heffen van de last					
		Gelijktijdig uitvoeren van gevaarlijke werkzaamheden					
		Vallen van hoogte					
		Vallende voorwerpen van hoger vlak					
		Inspanning verkeerde beweging					
		Klemming					
3A.2	Storten van funderingen, funderingszolen en gewapende vloerplaten	Irritatie van de huid door beton					Dragen PBM's Doorvoerbuizen beton met twee personen dragen Gebruik maken van bouwkraan Aanduiden plaats om te reinigen Aangeduide plaats voorzien van plastic Rijplaten gebruiken Koffer in gebroken steenpuin aanleggen Bronbemaling Afbakenen en signalisatie transportzone
		Verkeerde beweging bij zware inspanningen					
		Bodemverontreiniging tijdens reinigen betonmixers en machines					
		Verzakken betonmixers en pomp					
		Aanrijding personen door aan- en afvoer vrachtwagens					

3B. Structuren							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
3B.1	Bekisten kolommen, wanden en vloerplaten in gewapend beton Bekisten IJzervlechters Lassen Slijpen Zagen	Vallen van hoogte					Gebruik maken van vaste steigers, gekeurd en opgebouwd volgens berekeningsnota (leuning, plinten,...)
		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					Plaatsen trappentoren PBM's dragen Niet boven en onder elkaar werken
		Lichamelijk letsel, klemming van vingers en ledematen, oogletsels, snijwonden					Gebruik maken van stabiele bekistingselementen en opbouwen volgens berekeningsnota
		Hijsen en/of heffen van de last					Materialen aanbrengen en afvoeren met bouwkraan Werken goed coördineren en personeel duidelijke instructies geven
		Gelijktijdig uitvoeren van gevaarlijke werkzaamheden					Kolommen en wanden verankeren/schoren volgens berekeningsnota
		Verkeerde beweging bij zware inspanning					Niet werken onder hangende last Aanslagen materiaal door bevoegd personeel
		Instorting steigers en bekistingen door foutieve opstelling					Afschermen of signalering van uitstekende wapening
3B.2	Storten beton kolommen, wanden en vloerplaten met betonpomp	Irritatie van de huid door beton					Dragen PBM's Darm betonpomp vasthouden met twee personen
		Instorting steigers en bekistingen door foutieve opstelling					Betoncubical gebruiken Trilnaald aangepast aan kolommen en wanden gebruiken
		Bodemverontreiniging tijdens reinigen betonmixers en machines					Betonneren in verschillende lagen Aanduiden plaats om te reinigen
		Verzakken betonmixers en pomp					Aangeduide plaats voorzien van plastic Rijplaten gebruiken
		Botsing kraan en betonpomp					Koffer in gebroken steenpuin aanleggen Bronbemaling afbakenen en signalisatie transportzone
		Verkeerde beweging bij zware inspanningen					Veiligheids van kraan en betonpomp instellen Goede communicatie tussen kraanman en pompmachinist
		Aanrijding personen					
3B.3	Ontkisten kolommen, wanden en vloerplaten in gewapend beton	Vallen van hoogte					Steigers afbouwen volgens berekeningsnota
		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					PBM's dragen Niet boven en onder elkaar werken

							Niet boven en onder elkaar werken Materialen aanbrengen en afvoeren met bouwkraan Niet werken onder hangende last
3C. Dakwerken							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
3C.1	Aanbrengen uitvulchape op betonplaat	Vallen van hoogte					PBM's gebruiken
		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					Niet werken op twee niveaus Juiste instructies
		Hijzen en/of heffen van de last					Collectieve beveiliging, steigers gebruiken
		Gelijktijdig uitvoeren van gevaarlijke werkzaamheden					Verboden zich onder de lasten te begeven Gepast hijsgereedschap
		Inspanning verkeerde beweging					Werken bij afwezigheid van rukwinden
		Aanraking met irriterende stoffen					Chape aanbrengen met pomp
3C.2	Aanbrengen dakisolatie	Vallen van hoogte					PBM's gebruiken
		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					Niet werken op twee niveaus Juiste instructies
		Hijzen en/of heffen van de last					Collectieve beveiliging, steigers gebruiken
		Gelijktijdig uitvoeren van gevaarlijke werkzaamheden					Verboden zich onder de lasten te begeven Gepast hijsgereedschap
		Stof					Werken bij afwezigheid van rukwinden
		Aanraking met irriterende stoffen					Gevaarlijke producten vervangen door minder gevaarlijke producten of methoden (lijmen ipv branden, mechanisch verankeren)
		Snijwonden					
		Inademen van schadelijke dampen					
		Verbranding					
		Giftige stoffen in lijmen					
3C.3	Aanbrengen dakbekleding in EPDM	Vallen van hoogte					PBM's gebruiken
		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					Niet werken op twee niveaus Juiste instructies
		Hijzen en/of heffen van de last					Collectieve beveiliging, steigers gebruiken
		Gelijktijdig uitvoeren van gevaarlijke werkzaamheden					Verboden zich onder de lasten te begeven Gepast hijsgereedschap
		Aanraking met irriterende stoffen, lijm					Werken bij afwezigheid van rukwinden
		Snijwonden tijdens snijden EPDM					

4. AFWERKING							
4A. Buiten/binnenschrijnwerk							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
4A.1	Monteren van: Deuren Ramen Dorpels Dakramen Gevelbekleding Leuningen	Vallen van hoogte					PBM's en CBM's gebruiken Niet werken op twee niveaus Juiste instructies Steigers gebruiken Verboden zich onder de lasten te begeven Gepast hijsgereedschap Werken bij afwezigheid van rukwinden
		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					
		Hijsen en/of heffen van de last					
		Gelijktijdig uitvoeren van gevaarlijke werkzaamheden					
		Inspanning verkeerde beweging					
		Lichamelijk letsel ten gevolge van slijpen, boren, enz					
		PMGE					
4B. Schilderwerken							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
4B.1	Schilderen van wanden en plafonds	Vallen van hoogte					PBM's gebruiken Niet werken op twee niveaus Steigers gebruiken Veilige producten gebruiken, msds opvragen Schildersmateriaal reinigen in geschikte opvangbakken
		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					
		Reinigen schildersmateriaal					
		Schadelijke dampen afkomstig van verf, verdunners					
4C. Bezettingswerken							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
4C.1	Pleisterwerken	Vallen van hoogte					PBM's gebruiken Niet werken op twee niveaus Steigers gebruiken
		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					

		Aanraking ronddraaiende onderdelen van mixer					CE gekeurde machines gebruiken
4D. Vloerwerken							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
4D.1	Plaatsen van chape	Huidirritatie, brandwonden ten gevolge van cement Inspanning verkeerde beweging					PBM's gebruiken Gebruikmaken van pomp
4D.2	Plaatsen vloer	Huidirritatie, brandwonden ten gevolge van cement en lijm Inspanning verkeerde beweging Tillen van zware lasten					PBM's gebruiken Veilige producten gebruiken
4E. Voegwerken							
Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
4E.1	Voegwerken	Huidirritatie, brandwonden ten gevolge van cement Inspanning verkeerde beweging Vallen van hoogte Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak Aanraking ronddraaiende onderdelen van mixer					PBM's gebruiken Niet werken op twee niveau's Steigers gebruiken CE gekeurde machines gebruiken

5. TECHNIEKEN

5A. Elektriciteit

Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
5A.1	Plaatsen van leidingen, buizen en inbouwdozen (boren, kappen, slijpen en bevestigen) Trekken van kabels Aansluiten van schakelaars en toestellen Monteren, plaatsen en aansluiten van elektrisch bord	Vallen van hoogte					PBM's gebruiken
		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					Stellingen gebruiken voorzien van leuning, plinten en vast aaneensluitende vloer
		Lichamelijk letsel, snijwonden, oogletsel					Veilig handgereedschap gebruiken
		Electrocutie					Slijpen met stofafzuiging
		Stof en lawaai					Niet werken onder spanning
						Niet werken op twee niveaus Enkel geschoold personeel Installatie laten keuren	

5B. Sanitair/ HVAC

Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
5B.1	Plaatsen van leidingen, (boren, kappen, slijpen, verlijmen en bevestigen) Monteren en aansluiten van sanitaire installaties	Vallen van hoogte					PBM's gebruiken
		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					Stellingen gebruiken voorzien van leuning, plinten en vast aaneensluitende vloer
		Lichamelijk letsel, snijwonden, oogletsel					Veilig handgereedschap gebruiken
		Stof en lawaai					Slijpen met stofafzuiging
		Inspanning verkeerde beweging					Niet werken op twee niveaus
		PMGE					Zware materialen met twee dragen of hulpmiddelen gebruiken
						Veilige producten gebruiken Stadswater installatie laten keuren	

5C. HVAC/ Verluftung

Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
5C.1		Vallen van hoogte					PBM's gebruiken

Plaatsen van leidingen, (boren, kappen, slijpen, verlijmen en bevestigen) Monteren en aansluiten van verluchtingskanalen, verwarmings installatie,	Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					Stellingen gebruiken voorzien van leuning, plinten en vast aaneensluitende vloer
	Lichamelijk letsel, snijwonden, oogletsel					Veilig handgereedschap gebruiken
	Stof en lawaai					Slijpen met stofafzuiging
	Inspanning verkeerde beweging					Niet werken op twee niveaus
	PMGE					Zware materialen met twee dragen of hulpmiddelen gebruiken
						Veilige producten gebruiken Gas installatie laten keuren

6. BUITENAFWERKING

Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie				Preventiemaatregelen
			E	W	B	R	
6A. Riolering							
6A.1	Plaatsen regenwaterafvoer, drainageleidingen, verluchtingen, prefab putten (boren, kappen, slijpen en bevestigen)	Vallen van hoogte Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak Lichamelijk letsel, snijwonden Stof en lawaai				<div style="background-color: red; width: 10px; height: 10px; display: inline-block;"></div> <div style="background-color: red; width: 10px; height: 10px; display: inline-block;"></div> <div style="background-color: yellow; width: 10px; height: 10px; display: inline-block;"></div> <div style="background-color: yellow; width: 10px; height: 10px; display: inline-block;"></div>	PBM's gebruiken Stellingen gebruiken voorzien van leuning, plinten en vast aaneensluitende vloer Hoogwerker gebruiken Veilig handgereedschap gebruiken Slijpen met stofafzuiging Niet werken op twee niveaus
6A.2	Lijmen kunststofleidingen	Gezondheidsschade door giftige producten				<div style="background-color: green; width: 10px; height: 10px; display: inline-block;"></div>	PBM's gebruiken Steeds handen wassen na gebruik Electromoffen gebruiken
6B. Verhardingen							
6B.1	Aanleggen van paden en oprit	Verwondingen of schade door machines / toestellen Verkeerde beweging bij zware inspanningen Val van personen op de begane grond Trillingen Stof en lawaai				<div style="background-color: green; width: 10px; height: 10px; display: inline-block;"></div> <div style="background-color: red; width: 10px; height: 10px; display: inline-block;"></div> <div style="background-color: green; width: 10px; height: 10px; display: inline-block;"></div> <div style="background-color: green; width: 10px; height: 10px; display: inline-block;"></div> <div style="background-color: yellow; width: 10px; height: 10px; display: inline-block;"></div>	PBM's gebruiken Veilige machines gebruiken Goede werkmethoden

7. ALGEMEEN VOORKOMENDE WERKEN

Nr.	Activiteit	Verbonden risico's	Evaluatie					Preventiemaatregelen
			E	W	B	R		
7A. Werken op hoogte								
7A.1	Werken op stellingen en schragen	Vallen van hoogte Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					<p>Stellingen bouwen volgens de wettelijke voorschriften: aaneensluitende vloer, leuning en boordplanken</p> <p>Stabiele opstelling</p> <p>Verankeren tegen omvallen</p> <p>Werkzone onder de stelling vrijhouden</p> <p>Toezicht door bevoegd persoon, bij montage en bij gebruik</p> <p>Opleiding voor de personen die de stelling moeten monteren en demonteren</p> <p>Aanwezigheid van steigerdocument noodzakelijk (voorschriften, schema's en berekeningen indien dit noodzakelijk is)</p> <p>Opleiding voor de personen die de stelling gebruiken tegen valrisico's.</p>	
7A.2	Gebruik van ladders	Vallen van hoogte Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					<p>Plaatsing van ladders op een stabiele ondergrond</p> <p>Beschadigde ladders onmiddellijk herstellen of vervangen, Controle door een bevoegd persoon</p> <p>Degelijke en stabiele ladders gebruiken</p> <p>Toegang tot de ladders steeds vrijhouden</p> <p>Ladders beschermen tegen wegschuiven, indien nodig onderaan vastmaken</p> <p>Ladders met antislip schoenen gebruiken</p> <p>Ladders bovenaan vastmaken</p> <p>Ladders 1m laten uitsteken boven het platform</p> <p>Hoger dan 7.5m, andere werkmethode is noodzakelijk</p>	
7A.3	Werken op platformen	Vallen van hoogte						

		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					Plaatsen van collectieve beschermingen (leuning, boordplanken) Dichtmaken van alle openingen in het platform Werkzone onder of naast het platform vrij houden Dragen van veiligheidsharnas
7B. Werken met grondverzetmachines							
7B.1	Werken met graafmachines Werken met bulldozer Werken met tractor Vervoer met vrachtwagens	Grondverzakking					Stabiele ondergrond, indien nodig rijplaten leggen of koffer met gebroken steenpuin
		Klemming, bedelving, aanrijding					Dragen van PBM's Veiligheidsfuncties met een geneeskundig onderzoek
		Vallende voorwerpen					Geschoold personeel Goede coördinatie en instructies
		Kwetsuren door bewegende voorwerpen of machines					Gekeurde machines en hijsmateriaal gebruiken Geen personen in werkgebied graafmachine Niet onder hangende lasten bewegen
		Botsing met onbewegende voorwerpen					Dubbelwandige brandstoftank + lekbak voorzien
		Milieuvervuiling bij tanken					
7C. Werken met elektrische handmachines							
7C.1	Boormachine Slijpmachine Zaagmachine Schuurmachine Mixers	Elektrocucie					Dragen van PBM's CE gekeurde toestellen gebruiken met dubbele isolatie
		Verwondingen door wegslingerende materialen					Alle afschermingen en beveiligingen gebruiken Alleen werken op een stabiele ondergrond of stelling
		Verwondingen door aanraking met draaiende onderdelen					Instructies voor het gebruik regelmatig herhalen Trillings- en lawaaiarme toestellen gebruiken
		Gehoorschade					
		Schade door stof					
		Schade door trillingen					
7D. Werken in putten en sleuven							
7D.1	Machinale en manuele uitgravingen	Grondverzakking					Dragen van PBM's
		Vallen van hoogte					Goede instructies en coördinatie

		Vallende voorwerpen van hoger gelegen vlak					Duidelijke werkzones afbakenen Stutten van de zijvlakken of werken in talud
		Instorting, bedelving					Gebruik van ladder
		Contact met bewegende voorwerpen of machines					Collectieve bescherming indien diepte > 1 meter Doorgangen tot de werf te voorzien van loopbruggen met leuning en plint Machines en toebehoren periodiek keuren
7E. Werken met hef- en hijswerktuigen							
7E.1	Werken met bouwkransen Verplaatsen van lasten	Vallen van materialen					Nooit onder de hangende lasten werken of lopen
		Aanraking met bewegende onderdelen van hef - hijswerktuigen					Dragen van PBM's Duidelijke werkzones afbakenen Coördinatie en instructies van het personeel Machines en toebehoren periodiek keuren Geneeskundig onderzoek van personen met veiligheidsfuncties Regelmatige opleiding van de werknemer – bedienaar Stabiele ondergrond, indien nodig rijplaten leggen of koffer met gebroken steenpuin
7F. Werken met producten met gevaarlijke eigenschappen							
7F.1	Gebruik van PMGE's	Gezondheidsschade					MSDS-fiches raadplegen en rekening houden met de R- en S- zinnen
		Milieuverontreiniging					Dragen van PBM's
		Brand					Jaarlijks medisch onderzoek voor de werknemers
		Afval					Gevaarlijke producten zoveel mogelijk vervangen door ongevaarlijke of minder gevaarlijke producten Algemene orde en netheid Verwijdering van overschotten en afval volgens de Vlare wetgeving Verboden te roken Verboden met open vuur te werken Steeds handen wassen na gebruik van PMGE's Veilig opslagen (beschermen tegen weersinvloeden, opvangbak, afschermen voor onbevoegden, enz.)

Bijlage II

Kennisname en goedkeuring algemeen VG-plan

Intentieverklaring

Ondergetekende verklaart:

- dat zijn/haar werknemers en onderaannemers, zullen handelen conform de wettelijke bepalingen en geldende voorschriften op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu;
- dat hij/zij in het bezit is van het algemeen v&g plan en de nodige initiatieven zal nemen om al zijn werknemers en onderaannemers te informeren over de inhoud en de toepassing van dit plan;
- dat hij/zij de veiligheidsvoorschriften van toepassing op de bouwplaats (bouwplaatsreglement) doorgenomen en duidelijk begrepen heeft;
- dat hij/zij de specifieke risicoanalyse (specifiek V&G plan) aan de veiligheidscoördinator zal bezorgen voor start der werken.
- dat hij/zij de documenten voor het postinterventiedossier aan de veiligheidscoördinator zal bezorgen na einde der werken;
- hij/zij de volgende hiërarchie van preventiebeginselen zal toe passen:
  - uitschakelen van de risico's bij de bron
  - vervangen van hetgeen gevaarlijk is door wat minder gevaarlijk is
  - collectieve beschermingsmiddelen laten primeren op persoonlijke beschermingsmiddelen
  - de restrisico's inperken door het geven van instructies.

Gelezen en goedgekeurd,

Handtekening:

Naam/firma:

Datum:

Bijlage III

Formulieren van opmerkingen

Formulieren van opmerkingen

Ondergetekende, _____, van de onderneming, _____
,

wenst een opmerking te formuleren naar de werfleiding. De werfleiding verplicht zichzelf een

antwoord te formuleren op elke opmerking die geformuleerd wordt via deze georganiseerde weg.

Opmerking

Omschrijving:

Datum:

Naam en handtekening van de aannemer:

Tav:

Gevolgen

Omschrijving:

Datum:

Naam en handtekening van de aannemer:

Tav:

Een copy van deze opmerking dient te worden opgestuurd naar de veiligheidscoördinator.

Bijlage IV

Bouwplaatsreglement

BOUWPLAATSREGLEMENT

1. ORGANISATIE VAN DE PREVENTIE EN BESCHERMING

De veiligheidscoördinator-verwezenlijking heeft de leiding over de coördinatie van de veiligheid en gezondheid voor het geheel van de werkzaamheden.

- a. Overeenkomsten tussen verschillende ondernemingen i.v.m. veiligheid en gezondheid op de bouwplaats moeten eerst door de veiligheidscoördinator-verwezenlijking goedgekeurd worden.
- b. Elke onderneming moet, vooraleer met de werken te starten, zijn risicoanalyse tijdens een geplande introductie-vergadering "KICK-OFF meeting" met zijn medewerkers bespreken. De veiligheidscoördinator-verwezenlijking zal hierop uitgenodigd worden.
- c. De tussenkomende partijen verbinden zich ertoe aanwezig te zijn op iedere coördinatievergadering V&G gehouden door de veiligheidscoördinator-verwezenlijking.
- d. Elke onderneming aan wie een werk wordt toegewezen is verplicht een veiligheidsverantwoordelijke aan te duiden die gedurende de werkzaamheden op de bouwplaats aanwezig is.
- e. Elke onderneming verklaart dat de werknemers de nodige opleiding/beroepservaring en lichamelijke geschiktheid bezitten om hen opgelegde taken (incl. verantwoordelijkheden in veiligheidsfuncties) uit te voeren en het bijhorend materieel te gebruiken en te bedienen op volstrekt veilige wijze.
- f. Op vraag van de veiligheidscoördinator-verwezenlijking legt zij de nodige stukken ter staving voor. De personeelsleden van de aannemers mogen slechts aangetroffen worden op de voor hen voorziene werkplaatsen.

2. EHBO EN ARBEIDSONGEVALLEN

- a. Elke onderneming zal de procedure inzake EHBO en arbeidsongevallen, opgesteld door de veiligheidscoördinator-verwezenlijking, respecteren.
- b. Van elk arbeidsongeval, incident of schadegeval moet de dag van het voorval een melding gemaakt worden. Voor de arbeidsongevallen moet daarenboven een arbeidsongevallen-relaas aan de veiligheidscoördinator-verwezenlijking overhandigd worden.

- c. Elke onderneming (indien ze beschikken over een werfketen, lokaal) rust deze uit met de wettelijke voorzieningen inzake brandblussers (ABC) en EHBO materiaal.
- d. Op de bouwplaats is ten minste één EHBO-hulpverlener permanent aanwezig.

3. PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN (PBM's)

- a. Het dragen van aan het werk aangepaste PBM's conform de geldende wetgeving is op de bouwplaats voor IEDEREEN verplicht.
- b. Elke onderneming moet op haar kosten PBM's ter beschikking stellen aan haar personeel en/of bezoekers. Zij moeten eveneens toezien op het gebruik ervan. Tevens moet zij zorg dragen voor het onderhoud en de vernieuwing ten gepaste tijde.
- c. De werknemers moeten, overeenkomstig hun opleiding en de gegeven instructies, op de juiste wijze gebruik maken van de PBM's en ze na gebruik weer opbergen en onderhouden.

4. COLLECTIEVE BESCHERMINGSMIDDELEN (CBM)

- a. Ter voorkoming van arbeidsongevallen moet elke onderneming waar nodig CBM voorzien. De keuze wordt bepaald op basis van de preventiebeginselen vastgelegd in hoofdstuk 3
" algemene beginselen " van de wet op het welzijn, waarin onder meer de voorkeur wordt gegeven aan collectieve bescherming i.p.v. persoonlijke bescherming.
(4 augustus 1996 – Wet betreffende het welzijn van de werknemers bij de verwezenlijking van hun werk (BS 18/09/1996) gewijzigd bij de wet van 13/02/1998 (BS 19/02/1998).
- b. Het plaatsen en/of wegnemen van CBM wordt geregeld in SAMENSPRAAK met de veiligheidscoördinator-verwezenlijking. De geplaatste CBM mogen NOOIT verwijderd worden zonder dat de vervangende of definitieve beschermingen worden aangebracht.
- c. Elk op de bouwplaats vastgestelde gevaarlijke of ongezonde toestand moet onmiddellijk aan de veiligheidscoördinator-verwezenlijking gemeld worden.

5. HOUSEKEEPING – ORDE EN NETHEID

- a. Elke onderneming moet ten minste dagelijks zijn werkposten opkuisen en het afval afvoeren. De veiligheidscoördinator-verwezenlijking kan, op kosten van de onderneming die in gebreke blijft, de opdracht geven aan derden om de werkpost op te ruimen.

- b. De wegen, doorgangen en trappen moeten steeds vrij zijn van obstakels en hindernissen. Soepele leidingen en kabels mogen de doorgangen niet belemmeren. Kruisen zij een doorgang, dan worden zij beschermd tegen beschadiging.
- c. Materialen moeten ordelijk en stabiel, beveiligd tegen weersinvloeden, in samenspraak met de veiligheidscoördinator-verwezenlijking, in de voorziene zones gestapeld worden.

6. MILIEU

- a. Het verbranden van afval op de bouwplaats is verboden.
- b. Het afvoeren van afval dient te gebeuren door een erkende afvalverwerker
- c. Maatregelen dienen genomen te worden tegen bodem-, lucht- en waterverontreiniging.
- d. Teerhoudend en asbesthoudend afval dient als gevaarlijk afval beschouwd te worden. Hiervoor gelden speciale verwijderingsprocedures.

7. BOUWPLAATSINRICHTING

- a. Het inplantingsplan, opgemaakt door de hoofdaannemer ligt ter inzage in het dossier V&G op de bouwplaats. Het vermeldt ten minste volgende gegevens:
  - toegangen, wegen, rijrichting en parkings
  - ligging van nutsleidingen (hoog- en laagspanning, telefoon, water, gas, riolering, ...)
  - zones voor gezondheidsinrichtingen, stockeren van materieel, werkplaatsen,...
  - inplanting, draaicirkel, enz. hijstoestellen
  - opgestelde elektrische verdeelborden
  - EHBO post, brandblusapparaten, evacuatieplaats, enz.
- b. Elke onderneming is verplicht voor haar werknemers de wettelijke voorziene gezondheidsinrichtingen ter beschikking te stellen (CAO van 5/1/1984 – KB van 1/5/1984 – ARAB art.76 e.v.) en deze dagelijks te onderhouden. Maaltijden mogen enkel in de daartoe voorziene inrichtingen gebruikt worden.
- c. Het gebruik van de installatie van de algemene aannemer is in principe verboden voor derden tenzij onderling schriftelijk overeengekomen.
- d. Het opstellen van werfburelen, refters, kledkamers, sanitaire installaties, opslagplaatsen, ... mag enkel conform het inplantingsplan en in overleg met de veiligheidscoördinator-verwezenlijking gebeuren.

8. ELEKTRISCHE INSTALLATIE

- a. De elektrische installatie moet door een erkend organisme gekeurd worden conform het AREI. Elk defect moet ONMIDDELIJK aan de veiligheidscoördinator-verwezenlijking gemeld worden.
- b. Verdeelborden moeten steeds gesloten zijn. Het aansluiten kan enkel met aangepaste stekkers. Alle verbindingen (stekkers/stopcontacten) moeten geschikt zijn voor gebruik in vochtige omstandigheden, minimum IP 44.
  - kabels moeten steeds opgehangen en/of afgeschermd worden tegen mogelijke beschadigingen.
  - elke onderneming staat zelf in voor de verlichting van haar werkposten. Deze verlichting moet uitgevoerd worden volgens de geldende wetgeving.

9. ARBEIDSMIDDELEN EN TOEBEHOREN

- a. Enkel elektrisch materieel conform het AREI mag op de bouwplaats aanwezig zijn en aangesloten worden op de daartoe voorziene verdeelborden.
- b. Elke onderneming moet zijn arbeidsmiddelen zodanig markeren dat ze identificeerbaar zijn. Het identificatiesysteem moet beschreven worden in de risicoanalyse van de onderneming.
- c. De arbeidsmiddelen moeten geschikt zijn voor het uit te voeren werk en regelmatig gekeurd worden door een bevoegd persoon zodat bij het gebruik de veiligheid en de gezondheid steeds gewaarborgd zijn. Op vraag van de coördinator-verwezenlijking moeten de gebruiksaanwijzingen en veiligheids- en gezondheidsinstructies kunnen voorgelegd worden.
- d. Bij gebruik van arbeidsmiddelen van derden is DE GEBRUIKER verantwoordelijk voor de veiligheid.
- e. Bij het gebruik van heftoestellen gelden volgende specifieke bepalingen:
  - alle heftoestellen en hijstoebehoren, evenals grondverzetmachines die gebruikt worden om lasten te hijsen, die op de bouwplaats binnengebracht worden moeten voorzien zijn van een geldig keuringsattest.
  - de keuringsattesten moet op de bouwplaats aanwezig zijn en er dient een kopie aan de veiligheidscoördinator-verwezenlijking overhandigd te worden vooraleer de toestellen in gebruik te nemen. Bij ontstentenis heeft de veiligheidscoördinator-verwezenlijking het recht de toestellen buiten dienst te stellen.
  - bij gebruik van meerdere heftoestellen met overlappend werkbereik moet, in overleg met de veiligheidscoördinator-verwezenlijking, een gebruiksprocedure opgesteld worden.
- f. Bij het gebruik van ladders gelden volgende specifieke bepalingen:
  - ladders zijn steeds in goede staat (zonder beschadigingen en stabiel) en uitgerust met aangepaste antislipvoorzieningen.

- zij worden opgesteld op een goede, stevige ondergrond.
  - zij worden steeds vastgemaakt wanneer zij dienst doen als toegangsladder of wanneer de ladder 25 of meer sporten telt. Een ladder steekt minimum 1 meter boven het hoger gelegen niveau.
  - principieel worden ladders enkel gebruikt om zich te verplaatsen in hoogte: bij voorkeur wordt er niet op een ladder gewerkt.
- g. Bij het gebruik van stellingen gelden volgende specifieke bepalingen:
- elke stelling vanaf 2 m hoog of indien stelling opgesteld staat in zone met verhoogde risico's (vb. uitstekende wapening, ...), moeten voorzien zijn van voldoende stevige leuning, tussenleuning en kantplanken. De werkvloer moet aaneensluitend zijn dwz. zonder gevaarlijke ruimten tussen de planken en rekening houdend met de belasting.
  - zorg ervoor dat de stelling op een voldoende stabiele ondergrond is opgesteld. Nooit op blokken of gestapelde stenen plaatsen. Indien nodig verdeelplaten gebruiken.
  - de toegang tot de werkvloeren gebeurt door middel van trappen(torens) of ladders.
  - voor de ingebruikname en minstens één maal per week wordt de stelling nagekeken door een bevoegde persoon van de onderneming.
  - voor stellingen hoger dan 8 meter of voor stellingen blootgesteld aan buitengewone krachten moeten de nodige berekeningsnota's voorgelegd worden aan de veiligheidscoördinator verwezenlijking.
- h. Bij het gebruik van stellingen op wielen gelden volgende specifieke bepalingen:
- alle wielen moeten voorzien zijn van een rem
  - de breedte van de stelling dient minstens 1/3 van de werkhoogte te zijn.
  - zijwaarts geplaatste steunen mogen gebruikt worden om de breedte te vergroten.
  - de stelling dient voorzien te zijn van voldoende stevige leuning, tussenleuning en kantplanken. De werkvloer moet aaneensluitend zijn dwz. zonder gevaarlijke ruimten tussen de planken en rekening houdend met de belasting.
  - de stelling dient langs de binnenzijde betreden te worden
- i. Bij het gebruik van schragen gelden volgende specifieke bepalingen:
- zorg ervoor dat de schragen op een voldoende stabiele ondergrond zijn opgesteld. Nooit op blokken of gestapelde stenen plaatsen. Indien nodig verdeelplaten gebruiken.
  - respecteer de opgelegde maximumbelasting en gebruikshoogte opgegeven door de fabrikant
  - stellingplanken dienen in goede staat te zijn en aaneensluitend.
  - afstand tussen 2 schragen maximaal 2m.
  - beperk de oversteek van het steunpunt tot maximum 15cm.
  - bij gebruik van meerdere schragen dienen de stellingsplanken zich minimum 30cm te overlappen boven het steunpunt.

- vanaf 2m hoogte of indien de schraag opgesteld staat in een zone met verhoogde risico's, dient de schraag voorzien te zijn van voldoende stevige leuning, tussenleuning en kantplanken.

10 GEVAARLIJKE PRODUCTEN

- a. Alle producten op de bouwplaats moeten reglementair geëtiketteerd zijn of worden. Het gebruik van brandbare, toxische of andere gevaarlijke producten moet in de risicoanalyse van de onderneming vermeld staan.
- b. Het stockeren en verwijderen van de verpakking dient volgens de geldende wetgeving en in afspraak met de veiligheidscoördinator-verwezenlijking te gebeuren.
- c. Een kopie van de veiligheids- en gezondheidssteekkaart (chemische fiche of MSDS sheet) van de gebruikte producten moet aan de veiligheidscoördinator-verwezenlijking overhandigd worden. De steekkaart omvat ten minste:
  - naam van de fabrikant
  - fysische eigenschappen
  - bijzondere kenmerken
  - gevaren/verschijnselen
  - preventie
  - blusstoffen/eerste hulp/evacuatie

Indien werken worden uitgevoerd waarbij schadelijke of hinderlijke dampen / gassen vrijkomen, moet dit gemeld worden in de risicoanalyse van de onderneming. Op basis van voorgaande gegevens zal het algemeen V&G plan aangepast worden. Met de veiligheidscoördinator-verwezenlijking worden maatregelen genomen en afgesproken om de dampen/gassen op een doeltreffende manier af te voeren.

11 WERKEN MET OPEN VLAM

- a. Voor de aanvang van werken met open vlam vraagt de onderneming aan de opdrachtgever, in samenspraak met de veiligheidscoördinator verwezenlijking of een vuurvergunning vereist is.
- b. Het behandelen van gasflessen gebeurt met de meeste zorg. Lege gasflessen en gasflessen die niet gebruikt worden, worden buiten het gebouw op een vaste plaats rechtop gestockeerd, vastgemaakt, voorzien van beschermkop en beschermd tegen de zon.
- c. De zuurstof- en gasflessen worden bij gebruik verticaal of schuin onder een hoek van maximum 35° geplaatst. Bij voorkeur worden ze gemonteerd op een flessenkar. Op het einde van de dagtaak worden gasflessen dichtgedraaid en slangen en manometers ontspannen.

- d. Zuurstof en acetyleenflessen dienen minstens op 1m van elkaar opgeslagen te worden.
- e. Bij werken met open vlam hoort steeds een ABC-blusapparaat van min. 6 kg. aanwezig te zijn.

12 PROCEDURE BRAND

- a. Werkzaamheden direct stoppen en in zoverre de eigen veiligheid het toelaat de uitbreiding van de brand beperken door gebruik te maken van de beschikbare brandblusmiddelen.
- b. Eén en enigste bluspoging.
- c. Hulpdiensten verwittigen **(112)** en duidelijk ernst en plaats omschrijven.
- d. Alarm slaan en iedereen op de werf doen evacueren.
- e. Hulpdiensten opwachten en de nodige instructies/info doorgeven
- f. Veiligheidscoördinator op de hoogte brengen

13 PROCEDURE BIJ BRAND- OF EVACUATIEALARM

- a. Werkpost veilig achterlaten (afsluiten branders, dichtzetten gasflessen, afzetten elektrische machines,...)
- b. Via de snelste (kortste) weg evacueren naar de aangeduide/ afgesproken evacuatieplaats.
- c. Aanwezigheid en vermisten doorgeven aan de werfleider of zijn aangestelde.

Bijlage V

Algemene noodinformatie

NOODNUMMERS

EUROPEES NOODNUMMER	112	
AMBULANCE	112	
BRANDWEER	112	
Federale politie	101	
Rode Kruis Vlaanderen	105	
Brandwondencentrum	03 217 75 95	ZNA Stuivenberg
Antigifcentrum	070 245 245	
Water	0800 90 300 kies optie 2	Pidpa
Elektriciteit	078 35 35 00 Storingen en defecten	Eandis
Gas	078 35 35 00 Storingen en defecten 0800 65 0 65 Gasreuk	Eandis
TV/Kabeldistributie	0800 66 787	Telenet

KOESTRAAT 10-14, HERENTHOUT

Bijlage VI

Procedure arbeids- en EHBO ongevallen

Procedure arbeids- en EHBO-ongevallen.

Algemene regels voor de aangifte van een arbeidsongeval.

De werkgever doet van elk arbeidsongeval dat aan een werknemer is overkomen op een tijdelijke of mobiele bouwplaats en dat tenminste één dag arbeidsongeschiktheid tot gevolg heeft, maar dat geen ernstig ongeval is, een kennisgeving aan de inzake arbeidsveiligheid bevoegde ambtenaar.

De kennisgeving wordt gedaan binnen de 10 kalenderdagen na de dag van het ongeval, bij middel van een brief met vermelding van de naam en het adres van de werkgever, de naam van het slachtoffer, de datum en de plaats van het ongeval en zijn vermoedelijke gevolgen.

De verplichting inzake kennisgeving vervalt zodra de werkgever het ongeval bij de inzake arbeidsveiligheid bevoegde ambtenaar aangegeven heeft, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 10 april 1971 i.v.m. de arbeidsongevallen (zie formulier aangifte van arbeidsongeval B.S. 24.12.1998)

Van elk ernstig ongeval op een tijdelijke of mobiele bouwplaats, overkomen aan een aannemer die er zelf een beroepsactiviteit uitoefent, doet de bouwdirectie belast met de verwezenlijking aan de inzake arbeidsveiligheid bevoegde ambtenaar een kennisgeving.

De bedoelde kennisgeving wordt gedaan binnen de 10 kalenderdagen na de dag van het ongeval en omvat tenminste volgende elementen:

- De naam, de voornaam en het adres van het slachtoffer
- De datum van het ongeval
- Het adres van de tijdelijke of mobiele bouwplaats waar het ongeval zich heeft voorgedaan
- Een bondige beschrijving van de opgelopen letsels
- Een bondige beschrijving van de wijze waarop het ongeval is gebeurd
- De vermoedelijke duur van de arbeidsongeschiktheid

Wordt onder ernstig ongeval verstaan, een dodelijk ongeval, of een ongeval dat volgens de eerste medische diagnose hetzij de dood, hetzij een algehele of gedeeltelijke blijvende arbeidsongeschiktheid, hetzij een algehele tijdelijke arbeidsongeschiktheid van meer dan één maand tot gevolg hebben.

Stappenplan arbeidsongeval:

1. Arbeidsongeval ten gevolge van het woon-werk verkeer

- a) Breng de werfleiding en de werkgever van het slachtoffer zo snel als mogelijk op de hoogte van het arbeidsongeval.
- b) Zorg voor zoveel mogelijk getuigen. Noteer in de mate van het mogelijke zijn/haar naam en het overeenkomstige adres van deze

persoon. Kunt u er zelf niet voor instaan laat het dan iemand anders doen.

- c) Indien er een dringende verzorging noodzakelijk is, laat dan door de behandelende geneesheer (huisarts, derde arts of spoedgevallen) een medisch attest tekenen als bewijs van behandeling.
- d) Laat bij een verkeersongeval de vaststellingen doen door de politie indien een derde betrokken is bij het ongeval, ongeacht of het een voetganger of een autobestuurder betreft.

Om de oorzaken van het arbeidsongeval zo goed mogelijk te kunnen inschatten moet nadien een arbeidsongevallenonderzoek uitgevoerd worden. Om een duidelijk relaas te krijgen van de feiten kan men betrokkene en/of de getuigen van het ongeval een arbeidsongevallenrelaas laten invullen.

2. Incident/ ongeval zonder noodzakelijke tussenkomst van de dienst 112

Indien er een incident of ongeval, zonder noodzakelijke tussenkomst van de dienst 112 is, dan wordt zo vlug als mogelijk een lid van het EHBO- team ingeschakeld.

Is het slachtoffer bij bewustzijn, mobiel of te verplaatsen en heeft de hulpverlener de situatie voldoende kunnen inschatten, dan kan het slachtoffer (na akkoord slachtoffer) overgebracht worden naar het EHBO-lokaal of een ander lokaal, voor verzorging.

Is het slachtoffer bewusteloos, dan laat men het slachtoffer ter plaatse liggen voor verdere verzorging.

Breng de veiligheidscoördinator-verwezenlijking, de werfleiding en de werkgever van het slachtoffer zo snel als mogelijk op de hoogte van het arbeidsongeval .

3. Incident / ongeval met noodzakelijke tussenkomst van de dienst 112

Indien de tussenkomst van de medische hulpdiensten noodzakelijk geacht wordt, belt men zo vlug als mogelijk de dienst 112 op. Vergeet niet volgende nuttige inlichtingen te vermelden:

- **Omschrijf duidelijk de feiten**
- **Geef het volledig adres.**

Vervolgens wordt een hulpverlener opgeroepen.

In geen geval mag het slachtoffer naar het EHBO-lokaal of een ander lokaal overgebracht worden.

Breng de veiligheidscoördinator-verwezenlijking, de werfleiding en de werkgever van het slachtoffer zo snel als mogelijk op de hoogte van het arbeidsongeval .

5. Ongevalrelaas:

• **Gegevens van het slachtoffer:**

- Naam en voornaam slachtoffer: .....
- Functie in het bedrijf: .....
- Voerde het slachtoffer zijn gewone taak uit? (Ja / Neen)
- Bezigheid op het ogenblik van het ongeval: .....

• **Aantal uren werkverlet op de dag van het ongeval:**

- Gegevens over het ongeval: .....
- Datum en uur van het ongeval: .....
- Datum en uur van kennisgeving: .....
- Plaats van het ongeval: .....

• **Omschrijf het ongeval (WAT gebeurde er, WAAR en HOE?)**

.....
.....
.....
.....

- Wat is de ernst van het ongeval (geen werkverlet, tijdelijke werkonbekwaamheid, blijvend letsel) .....

- Wat waren volgens u de oorzaken van het ongeval ?
.....
.....
.....
.....

- Gevolgtrekkingen, genomen maatregelen, voorstellen ter voorkoming van dergelijke ongevallen:

.....
.....
.....
.....

• **Gegevens van de getuigen**

- Geef de namen van de getuigen, wat was hun bezigheid op het ogenblik van het ongeval?

.....
.....
.....
.....

Opgesteld door: .....

Datum: .....

Handtekening:

Bijlage VII

Dagboek der werken

